

УДК 631.115.1:364.05

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ ПЛАНОВОЇ СЛУЖБИ ПІДПРИЄМСТВА

Л.Я.Боборикіна, кандидат економічних наук, доцент
І.В.Гончаренко, кандидат економічних наук, доцент
Миколаївський державний аграрний університет

Послаблення уваги до планово-економічної роботи, яке спостерігалось останніми роками, спричинило зниження економічної обґрунтованості господарських рішень, погіршення управління підприємством, і в кінцевому результаті низьку ефективність господарювання. Сучасні умови господарювання повністю покладають відповідальність за беззбитковість на підприємство. Кожне з яких у своїх власних інтересах повинно детально і обґрунтовано прорахувати свої кроки на ринку. Саме ці питання буде розглянуто в даній статті. Проблеми розвитку планово-економічної роботи підприємств, її наближення до вимог світового співтовариства сьогодні є актуальними і висвітлюються на сторінках наукових видань такими вченими як П.Т.Саблук, М.Я.Дем'яненко, О.В.Крисальний, М.Й.Малік та іншими. Ми дослідили застосування сучасних інформаційних технологій в процесі вибору та управління проектами.

Як правило, кінцеві дослідження, на основі яких приймається рішення про здійснення інвестицій за даним проектом, складаються з наступних частин:

- техніко-економічний аналіз — на цьому етапі розглядаються питання технічної можливості виконання проекту, потреби в ресурсах, ринки збуту і закупок;
- фінансовий аналіз — включає формування потоків надходжень і виплат, пошук джерел фінансування, формування планових балансів, прогноз економічної ефективності, оцінку проекту;
- загальноекономічний аналіз — здійснюється опис загальної економічної ситуації, оцінка переваг і недоліків проекту, ризику і шансів його реалізації.

Зараз вже не потрібно доводити той факт, що якісно виконати таку роботу, а особливо в умовах вкрай обмеженого часу, без застосування комп'ютерної техніки не можливо. Оскільки розвинені країни заходу накопичили значний досвід використання комп'ютерних технологій для цілей бізнес-планування, то цілком зрозумілий інтерес до зарубіжних методик розрахунків інвестиційних проектів, але на сьогоднішній день вони ще важко адаптуються до умов української дійсності. А необхідність у конкурентних умовах мати можливість для автоматизації рутинних розрахунків призвела до появи в 90-х роках на ринку програмного забезпечення низки російських та вітчизняних продуктів. Серед виробників програмних продуктів найвідоміші: у Києві — Інститут кібернетики ім. В.М.Глушкова НАН України та інші установи Кібернетичного центру НАН України, у Санкт-Петербурзі — фірма "Альт", у Москві — фірма "ПроІнвестКонсалтинг" і фірма "ИнЭк".

Ми мали можливість дослідити продукт фірми "ПроІнвестКонсалтинг" Project Expert-6, що належить до нового покоління програм для розробки інноваційних та інвестиційних проектів та контролю за їх реалізацією. Система дає можливість проаналізувати декілька стратегій досягнення цілей розвитку підприємства і обрати оптимальну. При цьому є можливість оцінити запас міц-

ності бізнесу, як похідну ризику зміни найважливіших факторів, що впливають на реалізацію проекту розвитку. Крім того можливо оцінити, яким чином вплине виконання проекту на ефективність діяльності підприємства, розрахувати термін окупності проекту. Project Expert—6 дозволяє створити бізнес-план, що відповідає міжнародним стандартам, розробити схему фінансування проектів розвитку підприємства з урахуванням майбутніх потреб в грошових коштах на основі руху грошових коштів на всьому періоді планування, обрати джерела і умови залучення коштів, оцінити можливі терміни і графіки повернення кредиту. Можливо проаналізувати планову структуру витрат і прибутковість окремих підрозділів і видів продукції, визначити мінімальний обсяг випуску продукції і граничні витрати, підібрати виробничу програму і обладнання, схеми закупок і варіанти збуту. І на кінцевому етапі Project Expert—6 допомагає проконтролювати виконання проекту, порівнюючи їх планові і фактичні показники, а також врахувати зміни, що вносяться в проект в процесі реалізації.

Потреба розробки календарних планів виконання визначених етапів робіт (для Project Expert—6) задовольняється використанням мережної моделі і розрахунками дат виконання етапів (укрупнених робіт) за допомогою програми Microsoft Project 2000, яка щойно з'явилася на ринку. Один з методів, який широко розповсюджений, є метод Форда—Фулкерсона, що дозволяє розраховувати дати раннього та пізнього початку і закінчення робіт, а також їх резерви часу, на який можна затримати виконання. Для передачі в пакет прикладних програм Project Expert—6 можна використати лінійні діаграми Ганта, на яких укрупнені роботи — етапи зміщені за часом. Формування бізнес-плану базується на визначених термінах виконання етапів.

Одже Project Expert—6 — це система, що дозволяє вирішити задачі проектування розвитку бізнесу, аналізу ризиків і ефективності інвестиційних проектів підприємств різних профелів, галузевої належності і масштабів діяльності на основі побудови фінансової моделі їх функціонування враховуючи зміну економічного середовища.